

Філософія психології

I рівень

1. Для якого етапу еволюції психологічного знання характерна позитивістка парадигма:
 - а) міфологічного
 - б) класичного
 - в) некласичного
 - г) постнекласичного
2. Принцип детермінізму полягає у:
 - а) вивченні функцій психіки, що забезпечують активне пристосування до умов оточуючого середовища
 - б) розгляді психіки і будь-яких її проявів як системи
 - в) визнання необхідності вивчати психічні явища від породжуючих їх явищ
 - г) конкретизації в психології загального закону діалектики
3. Пізнання – це:
 - а) організована, двостороння діяльність, спрямована на максимальне засвоєння та усвідомлення навчального матеріалу і подальше застосування отриманих знань, умінь та навичок на практиці
 - б) процес засвоєння знань, умінь та навичок
 - в) форма інтелектуальної діяльності людей, скерована на отримання об'єктивних знань про природу, суспільство, мислення, на відкриття об'єктивних законів світу і передбачення тенденцій його розвитку
 - г) це сукупність процесів, процедур і методів набуття знань про явища і закономірності об'єктивного світу
4. Герменевтика – це:
 - а) гуманістична течія філософії, яка досліджує процеси розуміння людиною світу, що відкриває існування багатоманітності смислів осягнення людиною одного і того ж явища
 - б) міждисциплінарна наука, що займається вивченням процесів самоорганізації структур (систем) різної природи
 - в) метод філософії, що досліджує категорії розвитку
 - г) галузь психології, яка розглядає та вивчає структури свідомості й явища, які в ній відбуваються
5. У якому варіанті відображені твердження, що характеризують феноменологічний підхід у психології:
 - а) основним предметом дослідження виступає неосяжний простір суб'єктивності особистості, її особистісний досвід

б) спрямований на цілісний особистісний розвиток, при цьому культура виступає як середовище, яке вирощує і живить розвиток особистості

в) займається проблемою інтерпретації наукових даних, основною категорією є смислопокладання і творчість

г) визначає постановку психологом дослідницьких і практичних завдань, задає найважливіші світоглядні передумови для бачення тієї реальності, з якою має справу вчений або практик

6. До організаційних методів психологічного дослідження належать:

а) генетичні та структурні

б) емпіричні та теоретичні

в) інтерпретаційні, генетичні та порівняльні

г) порівняльні, лонгитюдні, комплексні

7. Одиниця аналізу психіки – це:

а) кожна психічна структура, що вивчається

б) конкретні принципи, за допомогою яких здійснюється більш глибоке пізнання різноманітних психологічних проблем

в) методологічна категорія психології, що позначає найменшу неподільну цілісну структуру психіки, що піддається вивченню

г) певний психічний процес, функція

8. Психодіагностична робота в класичному (традиційному) підході здійснюється переважно за допомогою:

а) бесіди та інтерв'ю

б) методу інтроспекції

в) проєктивних методик

г) нормативно-орієнтованих психодіагностичних методик

9. Вкажіть на визначення терміну «поняття»:

а) це форма мислення, що відображає найбільш загальні, суттєві закономірні зв'язки, відносини, властивості, характеристики якогось класу, групи явищ, предметів, процесів об'єктивного світу

б) роз'яснення чи витлумачення значення (сенсу) певного слова (предмету або явища)

в) фундаментальні філософські положення, що відображають всезагальні, найбільш суттєві закономірні зв'язки і відношення буття: природи, суспільства і людського мислення

г) слово або словосполучення, яке точно і однозначно визначає чітко окреслений спеціальний предмет будь-якої галузі науки, техніки, мистецтва.

10. Центральним для герменевтики є поняття:

а) асоціація

б) опис

- в) самоорганізація
- г) інтерпретація

II рівень

1. У якому варіанті відображені твердження, що характеризують культурно-психологінчний підхід у психології:

а) основним предметом дослідження виступає неосяжний простір суб'єктивності особистості, її особистісний досвід

б) спрямований на цілісний особистісний розвиток, при цьому культура виступає як середовище, яке вирощує і живить розвиток особистості

в) займається проблемою інтерпретації наукових даних, основною категорією є смислопокладання і творчість

г) орієнтований на такі форми духовного освоєння світу, як мораль і творчість, що відкриває існування багатоманітності смислів осягнення людиною одного і того ж явища

2. Номотетичний підхід до психологічного дослідження полягає у:

а) порівнянні індивідів за певною ознакою, з'ясуванні місця показника певної людини на кривій нормального розподілу

б) використанні виключно інтроспективних методів

в) вивченні одного індивіда без зіставлення його даних з іншими

г) запереченні можливості дослідження психічних явищ та процесів

3. Ноумен – це:

а) явище, яке осягається в чуттєвому досвіді, об'єктивне чуттєве споглядання

б) філософський термін, яким позначається чуттєва основа феномена, предмет інтелектуального споглядання

в) основна категорія герменевтики

г) самостійне нематеріальне начало, що існує поза простором і часом

4. Пізнавальна ситуація визначається як:

а) сукупність відносно сталих умов навколишнього середовища, за яких проводиться психологічне дослідження

б) ситуація взаємодії між психологом та досліджуваним

в) спеціально створені лабораторні умови, в яких проводиться дослідження

г) певна недостатність знань про предмет, що вивчається, при цьому викремлюються завдання, умови і сукупність засобів для вирішення пізнавальної проблеми

5. В класичному розумінні наука вважалася об'єктивною, якщо:

- а) пізнавальна ситуація характеризується включенням особистості досліджуваного
 - б) пізнавальна ситуація характеризується включенням особистості дослідника
 - в) пізнавальна ситуація вільна від «людського чинника»
 - г) як основний метод використовують інтроспекцію
6. У синергетичній картині світу вихідними пунктами є:
- а) стабільність, результативність
 - б) чіткість, стандартність, константність
 - в) змінюваність, процесуальність, самоорганізація
 - г) закономірність, непередбачуваність
7. В якій із названих психологічних шкіл вперше виникла проблема об'єктивного методу у психологічні науки:
- а) гуманістична психологія
 - б) асоціанізм
 - в) психоаналіз
 - г) біхевіоризм
8. Співставте назви основних етапів еволюції психологічного знання з їхнім описом:

Назва етапу	Основні характеристики
1. Міфологічний етап	А) Уявлення про імовірнісний характер причинно-наслідкових зв'язків, закони мають відносний характер і можуть розглядатися лише як окремий випадок щодо більш загальної системи законів; уявлення про те, що ціле не дорівнює простій арифметичній сумі його частин.
2. Класичний етап	Б) Повна відмова від традиційних детерміністичних уявлень про світ, розуміння необхідності включення особистості дослідника та досліджуваного у пізнавальну ситуацію.
3. Некласичний етап	В) Увага зосереджується на ситуативному компоненті вчинку, алогічному та діалектичному характері пізнання, символізм.
4. Постнекласичний етап	Г) Детерміністичні уявлення про причинно-наслідкові зв'язки, принципова безсуб'єктність у поглядах на психологічні дослідження.

1. ____; 2. ____; 3. ____; 4. ____;

9. Співставте назви постнекласичних напрямків у психології з їхнім описом:

Назва напрямку	Характеристика
1. Синергетичний	А) Спрямований на цілісний особистісний розвиток, культура виступає як середовище, яке вирощує і живить розвиток особистості.
2. Герменевтичний	Б) Основним предметом дослідження виступає неосяжний простір суб'єктивності особистості, особистісний досвід виступає центральним поняттям; значна увага приділяється досвіду внутрішньої смислопошукової діяльності
3. Культурно-історичний	В) Вивчає процеси самоорганізації і виникнення, підтримки стійкості і розпаду структур (систем) різної природи; вихідними пунктами є змінюваність, процесуальність, становлення нового цілого
4. Феноменологічний	Г) Вивчає процеси розуміння людиною світу, орієнтований на такі форми духовного освоєння світу, як мораль і творчість, центральним поняттям є «інтерпретація»

1. ____; 2. ____; 3. ____; 4. ____;

10. Охарактеризуйте співвідношення понять «методологія», «метод», «методика».

III рівень

- Зробіть порівняльну характеристику номотетичного та ідеографічного підходів у дослідженні психічних явищ
- Зробіть порівняльну характеристику практичної діяльності психолога в рамках класичної та постнекласичної парадигм
- Обґрунтуйте позитивні перспективи синергетичної парадигми у дослідженні психічних явищ
- Обґрунтуйте позитивні перспективи герменевтичного підходу у дослідженні психічних явищ

5. Обґрунтуйте позитивні перспективи феноменологічного підходу у дослідженні психічних явищ

